

ЛЕНИННИНГ ҲАЁТИ—БУЮК ЖАСОРАТ

В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига Давлат сиёсий адабиёт нашриёти Владимир Ильич Ленин биографиясининг янги нашрини кўп нусхада босиб чиқарди. Биографияни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти босмага тайёрлаган.

Биографияни П. Н. Поспелов (раҳбар), В. Е. Евграфов, В. Я. Зевин, Л. Ф. Ильичев, Ф. В. Константинов, А. П. Косыльников, З. А. Лёвина, Г. Д. Обичкин, П. Н. Федосеевлардан иборат авторлар коллективи ёзган.

Бу — В. И. Ленин биографиясининг энг тўлиқ нашридир. Биография кириш қисмидан, 13 боб ва якунловчи бобдан иборат.

Бу саҳифада В. И. Ленин биографияси янги нашрининг «Кириш» қисми босилади.

Партия ва Ленин
қондош-эгизак, —
Она тарих учун
қайбири қиммат?
Ленинни
англаймиз
партия десак,
Ленин деганимиз
партия демак.

Владимир Ильич Ленин... Бу ном юз миллионлаб кишиларга гоёт қадрийдир. Ҳақиқат шунки, таъналли сукунатда Ленин Мавзолейи томон кетаётган Қизил майдонга бир назар солинг. Булар даврийнинг энг камтари ва одадий, энг заковатли ва донишманд кишининг ҳурматли эса олган бормоқдалар. Назарима ёз кунда ва қаҳратон қишда ҳам Қизил майдонда Совет Иттифоқининг ҳамма республикалари, ўлкалари ва областларидан, дунёнинг ҳамма мамлакатларидан келган кишилар, барча йр ва миллиятларга мансуб кишилар кўрасиз.

Ёр юзюда улуғ Ленин номини билмаган энг йироқ жойларни ҳам эзилдида топиб бўлмайди. Бу ном бутун дунё меҳнатчилари учун энг севикли ном, машаъл ва йўлчи юлдуз бўлиб қолди. Бу ном бутун илгор инсониятнинг қайи ва ақлида яшамокда ва яшайди, тинчлик ва социализм учун, порлоқ истиқбол учун, эркин ва бахтли ҳаёт учун, кишиларнинг қардошлиги учун, коммунизм учун ҳар қандай қураш олиб боришга даъват этади.

Ленин ёш чоклариданоқ ўзини революцияни иштига кишилар иштига бағишлади. Унинг ҳаёти ягона улуг маъсадга — меҳнатчиларнинг бахти учун курашга бўйсундирилган дониш жасоратдан иборат. Унинг тўғрисида ширин сўзлари билан шу гаплари айтиш мумкин:

Оқл-идрок унда зўр эди,
Эҳтиросга жуда бой эди

Лениннинг оташин эҳтироси халқ мафлаатларида фидокорона хизмат қилишдан иборат бўлди.

Ленин революциянинг улуг дохириси бўлиб етишга бечиз эмас. Ленин янги даврга «бутун инсоният турмуши широнларини тубдан ўзгартириш» йўлидаги буюк, жаҳоншумул-тарихий курашга бошчилиги қилди. У XIX асрнинг охири ва XX асрнинг бошида тарих Россиянинг ёш пролетариати олдида бошқа ҳар қандай мамлакат пролетариатининг энг яқин вақт кичидаги ҳамма вазифаларидан кўра, энг революцион вазифани, яъни ўша даврга Европа ва Осиё реакциясининг таянч бўлган муҳим чоризмини ағдариб ташлаш вазифасини қўйганлигини бошқа революцион арбоблардан яхшироқ тушуниган эди. Ленин шу сиёсий вазифанинг ҳал этилиши рус пролетариатининг халқаро революцион пролетариатнинг авангардига айлантирилиши башорат қилиб айтди.

Владимир Ильич чор ҳокимиятига пугур етказган ва уш ларзага келтирган биринчи рус революциясининг якунларига таяниб, 1914 йилда миллий ифтихор туйғуларига тўлиб тошган ҳолда рус миллият ҳам революцион синфини вужудга келтирди ва «инсониятга озолик учун ва социализм учун курашининг буюк намуналарини кўрсатишга қодир эканлигини» исбот қилди деб ёган эди.

Уз замонининг илгор оиласи бўлган Ульяновлар оиласидан демократик илгор вазит Ленинни инсон ва революционер қилиб камолга етказган маилбаларнинг бири бўлди. Владимир Ильичнинг отаси халқ орасидан чиққан

усиб, социалистик революцияга айланиши мумкин эмаслигини исбот қилди. Ленин социалистик революция галаба қилганидан кейин ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини сақлаш ва бутун чорлар билан муштаҳамлаш пролетариат диктатурасининг олиқ принципи бўлади деб ҳисоблади. Бу принципга олишмай амал қилиш, ишчилар синфининг давлат ҳокимиятини ўз қўлида маҳкам ушлаб қоллиниши ва янги жамяят қурилишида унинг раҳбарлиги ролини сақлаб қоллиниши таяминлайди.

Лениннинг ҳаёти Коммунистик партия вужудга келган пайтдан бошлаб, унинг ҳаёти ва кураши билан чамбарчас боғланган. Ленин Россия пролетариати революцион марксистик партиясининг ташкилотчиси ва йўлбошчиси бўлиб қолди. У, пролетариатнинг яқин уюшган авангарди, революцион марксистик партияси ишчилар ҳаракатида раҳбарлик қилганида Россияда революциянинг галабаси учун жуда катта имкониятлар очилишини аниқ равшан билар эди. Владимир Ильичнинг: «Бизга революционерлар ташкилотини берингиз ва биз Россияни ўзгартириб юборамиз!» деган илҳомбахш ҳақирини янада зўр куч билан жарангади. Бундай ташкилот, ишчилар синфининг бундай революцион марксистик авангарди — болшевиктик партия Ленин раҳбарлигида вужудга келди. «Замонамизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони» бўлган болшевиктик партия Ленин бошчилигида Россия ишчилар синфини улуг социалистик революциянинг галабасига олиб келди. Россия ишчилар синфини жаҳонда биринчи социалистик давлат бошига қўйди. Ленин ва Россия ишчилар синфи чиниқтириб ўстирган ленин партия инсониятга социализм сари ва коммунизм сари бориш йўлини назарий жиҳатдангина эмас, балки амалий жиҳатдан ҳам очиб кўрсатиб берди.

Ленин Маркснинг издоши бўлибгина қолмай, балки бунинг таълимотини давом эттирган улуг зотдир. Ленин марксистик революцион назарияни янги тарихий давр — империализм ва пролетар революциялари даври, инсониятнинг калфалатимиздан социализмга ўтиш ва коммунистик жамяят қурилиши даврининг широнларига мувофиқ суратда ижодий ривожлантирди. Марксизмнинг унинг давомий бўлган ленинизмдан ажратилиш асло мумкин эмас. Марксизмнинг барча тарихий нисмалари — фалсафа, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм — Лениннинг ўлмас асарларида янада ривожлантирилди, бойитилди ва конкретлаштирилди. Ленин янги давр ишчилар синфи олдида қўйган барча тўв масалаларга жавоб берди ва инсониятнинг коммунизм сари ривожланиш бориш йўлини гоёт кучли прожектор бўлган марксистик назариянинг ёркин нури билан ёритди. Ҳозирги пайтда муштаҳам суратда қарор толган марксизм-ленинизм деган ном Лениннинг марксизм фанига қўйган буюк назарий ҳисаси эътироф этилганлигини ифода қилди. Марксизм-ленинизм буюк интернационал таълимот бўлиб, жаҳон тарихининг бориш бу таълимотининг тўғрилиги тобора кучли суратда таъсир қилмоқда.

Ленин марксизмнинг революцион моҳиятидан, пролетариатнинг синфий позицияларидан чениқинга қарин шафқатсиз кураш олиб бориб, ревизионизмга ва реформизмга қарши кураш олиб бориб, айна вақтда марксизмни ҳаётдан, практикадан ажралиб қолган қуруқ сийна формуларлар йиғиниданга айлантириш йўлидаги уринишларга ҳам кескин суратда қарин қилди. Владимир Ильич марксизм доғма бўлмай, балки ҳаракатда дастурдир, деган сўзларини тақдорлаш севар эди; Владимир Ильичнинг бутун назарий ва ташкилотчилик фаолияти шу фикрнинг тўғри эканлигини ёркин исбот этувчи далилдир. Владимир Ильичнинг ҳамма асарлари марксизмнинг абадий тирик, юксалиб борувчи таълимоти сифатида, принциплари садокатин талаб этадиган ва ҳар қандай шаблон ҳамада доғмаларин рад этадиган таълимот сифатида ижодий тушуниш руҳи билан сугорилган.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX ва XXI сьездларининг ҳужжатлари ва қарорлари марксча-ленинча таълимотини ижодий тарзда янада ривожлантирилишига порлоқ намунасидир. Халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати шу ҳужжат ва қарорларга юксак баҳо берди. Қардош коммунистик ва ишчилар партиялар халқ демократияси мамлакатларида социалистик қурилиш тажрибасини ва капитализм дунёсидан ишчилар ҳаракати тажрибасини умумлаштириб, марксизм-ленинизм назариясини ривожлантиришга катта ҳисса қўймоқдалар.

Ленин бундай деган эди: «Марксизм

В. И. Ленин ва Я. М. Свердлов
Москвадаги Революция майдо-
нида (1918 йил 7 ноябрь).

В. И. Ленин Кремлда РКП(б) Марказий Комитети Пленуми мажлисида. Москва, 1922 йил 5 сентябрь.

Л. Красин фотоси.

биздан синфларнинг нисбатини ва ҳар бир тарихий пайтнинг конкрет ҳуссиятларини жуда аниқ ва объектив суратда ҳисоб олишнинг талаб этади. Биз, болшевиклар сиёсати илмий жиҳатдан ҳар қандай асослаб бериш нукта назаридан сўзсиз мутлақо лозим бўлган шу талабга содиқ бўлишга доим интилиб келдик».

Марксизм-ленинизм таълимоти дунёни ўзгартиришнинг гоёйи жиҳатдан буюк қуроли бўлиб қолди. Бу таълимот миллионларнинг ақл-идрокини эгаллаб, қудратли моддий кучга айланди. Тарихий тараққиётнинг бутун бориши, ҳусусан Улуғ Октябрь социалистик революциясида кейинги даврдаги тарихий тараққиёт марксча-ленинча таълимотининг энгилмас, ҳаётий куч эканлигини ақлоқ исбот этди. Болшевиклар партияси мардонавор эълон қилган буюк мақсадлар, яъни поэмачи ва капиталистларнинг кўп асрлар давом этиб келган зулмига хотима бериш, меҳнатчиларнинг моддий ва маданий аҳоли тубдан яхшиланганлиги, адолатли иқтимоий тузумни вужудга келтириш, империализмни урушга барҳам бериш, мақсадлари Россия ишчилари ва деҳқонларнинг буюк революцион кайратини вужудга келтирди.

Ленин жаҳон империализмни занжирларини буш бўғинидан ёриб ўтиш имкониятларини назарий жиҳатдан очиб берди. Социализмнинг аввало бир ёки бир неча мамлакатда галаба қилиши мумкин эканлигини асослаб берди. Россия ишчилар синфи 1917 йил октябрь ойида Лениннинг ва ленинчи партиянинг раҳбарлигида шу имкониятни рўбга чиқарди. Капитализмнинг малайлари бўлган меъна-евклидлар мамлакат орада қолганлиги, ишлаб чиқарувчи кучлар етарли даражада ривожланмаганлиги ва пролетариат сонининг камлиги орасида 1917 йилда Россияда социалистик революция бўлиши мумкин эмас, деб наъра тортган эдилар. Ленин меъна-евклидларнинг оппортунистик доғмаларини ўқитириб ташлади. Меъна-евклидлар, шу жумладан Плеханов ҳам шу доғмага асосланиб, капиталистлар билан, революцияни «муҳим оқарчилик» билан бўғиб ташлашни рўқат этиб таҳдид қилган рибушнисийлар ва тучковлар билан синфий тотув ва ҳамкор бўлишга даъват этдилар.

Лениннинг революцион генейси тарих йўлларини олдиндан кўриб билди. Революциянинг йўлбошчиси бизнинг мамлакатимиз империалистлар доғмаларини, капиталистлар ва помешчиклар ҳукмронлиги ағдариб ташлаб, меҳнатчилар ҳокимияти барпо қилингандагина ўз қолоқлигини тугата олади ва илгор далайларида етиб олибгина қолмай, балки улардан ўзиб ҳам кета олади, деб башорат қилди. Лениннинг бу башорати рўбга чиқди.

Социалистик иқтимоий тузум мамлакатнинг ўтмишидаги қолоқлиги натижа-сида рўй берган бениҳол катта қийинчиликларини, биринчи жаҳон уруши ва чет эл ҳарбий интервенцияси, немис фашизмнинг ҳужуми натижа-сида рўй берган вайронгарчиликни бартараф қилиб, ўзининг энгилмас ҳаётий кучини, капиталистик системага нисбатан гоёт усту-лигини исбот қилди.

Ҳозирги вақтда мамлакатимизнинг «қолоқлиги» тўғрисида гапиршга журъ-ат эта оладиган киши бормикин? Ҳаётто коммунизмнинг энг аниқдир душманлари ҳам Совет Иттифоқининг экономика, техника, фан, маданият соҳасида қисқа вақт ичида эришган бундай катта му-ваффақиятларни ва бу муваффақиятлар дунёнинг ҳамма мамлакатларидаги юз миллионларча кишиларга зўр таъсир кўрсатаётганлигини эътироф этишга мажбур бўлмоқдалар. Буржуа сиёсатдо-лар ва экономистлар эндиликда Совет Иттифоқини ривожланиш суръатлари жиҳатидан, фан ва техниканинг бир қанча соҳаларида эришган жуда катта му-ваффақиятлари билан Америка Қўшма Штатларидан гоёт ўзиб кетди ва намуна-қўрсатиш кучи. Совет Иттифоқи халқ-ларининг 42 йил ичида эришган ва со-циалистик лагердаги ҳамма мамлакат-ларнинг тарихи қисқа вақт ичида қў-га киритган муваффақиятларини намо-йиш қилиб кўрсатиш — Совет Иттифо-қининг ва бутун социалистик лагернинг асосий қулидир, деб таъ олмақдалар.

Мамлакатимиз империалистик уруш ва граждандар уруши вужудга келтирган ҳужалик вайронгарчиликдан чиқиб, қаддинги эндиликда кўтара бошлаган йил-лардаёқ Владимир Ильич Октябрь ре-волюцияси, совет давлат ва иқтимоий тузумнинг халқимизга жуда катта ижо-дий куч ва имкониятлар берганлигини равшан кўриб билган эди. Ленин ўша даврдаёқ зўр ишонч билан мамлакатим-изда тўла социалистик жамяят қурумоқ-учун зарур бўлган нарсаларнинг ҳамма-

си етарли миқдорда мавжуддир, деди. Ленин мамлакатини социалистик негизда индустриал, оғир саноатни биринчи галда ва тез ривожлантириш, деҳқонлар-ни кооперативлаштириш, қишлоқ ҳўжали-гини механизациялаш, маданий револю-ция тўла социалистик жамяят қурилишинг асосий йўллари деб кўрсатган эди. Шу тадбирларнинг амалга оширилиши мам-лакатимизда социализмнинг тўла ва узил-кесил галабасига олиб келди.

Аммо партиянинг йўлбошчиси узоқ ис-тиқболга назар солди. Октябрь револю-цияси афрасидан у социализм аста-се-кин ўсиб, коммунизмга айланиши лозим деб башорат қилди: «Ҳар нимда қоби-лянига яраша, ҳар янми аҳтиёжга яраша» деган шир коммунизмнинг бай-роғига бағишлар.

Ленин коммунизмнинг генал про-грамми формуласини эълон қилди: «Ком-мунизм — Совет ҳокимияти ва бутун мамлакатимиз электрлаштириш демандир». Мамлакатимиз коммунизмнинг кенг авж олдирилган қурилиши даврига қа-дам қўйган ва коммунистик жамяят мод-дий-техника базасини вужудга келтириш миқдослари бениҳол кенгайган ҳозирги пайтда партияни, халқимиз улуг Лени-нинг энг мардонавор ороу-тилақлари ва буюк планларини муваффақиятли сурат-да амалга оширмоқдалар.

Ленин социализмнинг халқаро миқ-доси тақдирини ақлоқ кўриб билди. У оташин интернационалчи, халқларнинг ҳуқуқий тенглиги ва дўстлиги буюк иде-ологияси ва таърифиёсининг ижодчиси эди. Ҳар қандай миллий маҳдудлик унга тамомиле ёт эди. Унинг қайи ҳамма меҳнаткашларга ва ер юзюдаги маълум-ларга нисбатан муҳаббат билан тўла эди. Рус, хитой, ҳинд ишчиси ва деҳ-қонининг қайи, шунингдек фран-цуз металисти, фин темир йўлчи-си, поляк деҳқони, итальян балиқчи-сининг қайи унга яқин ва тушунарли эди. Болча ҳеч ким эмас, социалистик ре-волюция йўлбошчиси, асрлар бўйи му-стақламлилар, империалистик давлат-лар томонидан эзилган Шарқ халқла-рининг актив сиёсий ҳаётида, мушакил тарихий ижодида уйғониш ўз беришини тушуниди ва бунга юксак баҳо берди. Шарқ халқлари Совет Иттифоқи ва бо-шқа социалистик мамлакатларнинг халқ-лари билан биргаликда ер ўзи аҳоли-сининг йўлчилигини ташкил этади. Ленин қайи қийинчиликларни қўриб-ри ва сўғити босиб келган импери-ализмнинг марксистларча чуқур таҳлил қилди, капиталистик система тарих та-раққиётининг объектив қонуналари ту-файли инсониятга хали кўп қудрат кел-тири олса ҳам барҳам толиб бораётган-лигини илмий жиҳатдан асослаб берди. Владимир Ильич ўз ҳаётининг сўнги қуналарда зўр юшқинлиги ва башорат билан айтдики, жаҳон миқдосида со-циализмнинг капитализм устидан узил-ке-сил галаба қозониши тўла ва сўзсиз таъминланган.

Ленин социалистик системанинг аф-заллигини, социализмда жуда катта бу-ларни яшириниб ётганлиги, инсоният ке-лиши катта имкониятлар келтирувчи тараққиётнинг янги босқичига ўтганли-га астойдил ишонар эди.

Октябрнинг биринчи декрети — сулҳ тўғрисидаги декретдан бошлаб, Ленин ёш Совет Республикасининг тинчлик ва халқлар дўстлиги иши учун олиб борган курашига бошчилик қилди. Социализм — тинчлик демандир. Уруш ва зўр бериб қуруланиш орасида бойлик тўпловчи эксплуататор синфлар социалистик мам-лакатларда йўқ. Чуқур гуманизм — инсонпарварлик социалистик системага ҳосидир. Шу сабабли Совет давлати бу-тун дунёда тинчлик учун тинмай кураш олиб бормоқда. Ленин икки системанинг тинч-тотув яшаш ва мусобақаси прин-ципларини ялғари сурди ва асослаб бер-ди. Коммунистик партия ва Совет ҳуку-мати бу принципларни изчиллиги билан амалга ошириб келмоқдалар ва тобора ривожлантирмоқдалар.

Марксизм-ленинизмнинг ҳаминча голиб идеялари, Совет Иттифоқи ва бутун жа-ҳон социалистик системасида социали-стик қурилиш буюк муваффақиятлари-нинг ақлоқ намунаси инсоният тарихи-нинг бутун боришига тобора катта таъ-сир кўрсатмоқда. Бу таъсир тобора ку-чаёди, ҳусусан мамлакатимизда комму-низм қурилиши кенг авж олдириб юбо-рилган ҳозирги даврга бу таъсир тобора қучайиб бормоқда. Инсонга турмушининг бутун ноз-неъмат ва қувончини бағиш-ловчи энг адолатли иқтимоий тузумни вужудга келтириш ер юзи аҳолисини коммунизм томонига тобора кўпроқ жалб этади. Инсониятнинг энг доно ва оли-жаноб идрокли фарзандлари шундай энг адолатли иқтимоий тузумни ороу қилиб келган эдилар, меҳнатчилар унга сти-хияли равишда интилиб келган эдилар. Капитализм иқтимоий система сифати-да ўз даврини яшаб бўлди, у элакатга маҳкумдир ва капитализм ҳўмоқчилари-нинг ҳар қандай ҳуружлари тарих-нинг прогрессив тараққиётини орқага буриб юборолмайди. Келажак комму-низмнингдир. Ленин идеялари ва унинг абадий барҳаёт сиймоси барча меҳнат-чиларни инсониятнинг порлоқ истиқ-батига олиб боришга даъват этади.

боли учун, коммунизм учун курашга ил-ҳомлантирмоқда.

Владимир Ильич жуда олижаноб ин-сон эди. Ильични яқиндан билиш ша-рафига муассар бўлган замондошлари унинг шахсий хислатлари келажак, ком-мунистик жамяят қилиши наму-наси, деб ҳақли суратда таъкидла-дилар. Буюк донишмандлик ва до-нолик ҳамда ўзини гоёт содда тутиш ва камтарлик, синфий душманларга нисба-тан шафқатсизлик, муросасизлик ва ўр-тоқларга самимий эътибор, кишиларга муҳаббат, болаларга муҳаббат, халқнинг бахт-саодати тўғрисида доимий гамхўр-лик, партиянинг иштига, ишчилар син-фининг иштига юшқини садокат, бу ишнинг ҳаққоний ва адолатли иши эканлиги буюк ишонч Владимир Ильичда ўзининг ёркин афодасини топи. Ишчилар унинг тўғрисида «Ленин ҳақиқатан ҳам кам-тар инсон эди», дер эдилар. Ленин ян-ги инсониятнинг чинакам йўлбошчиси эди.

Бу китобда Владимир Ильич Ленин-нинг ҳаёти ва одаддан ташқари зўр гай-рат билан ҳормай-толмай қилган ишлари тўғрисида, унинг ўлмас, ҳаётбахш иде-ялари ҳақида, мамлакатимизнинг ва дун-даги барча халқларнинг саодати йўлида қилган қаҳрамонона жасорати тўғрисида ҳикоя этилади.

* * *

КПСС Марказий Комитети ҳўзуридаги марксизм-ленинизм институти ва автор-лар коллективни КПСС Марказий Комите-тининг қарорига мувофиқ, В. И. Ленин биографиясининг шу тўлароқ нашрини тайёрлаганларда бу китобда В. И. Ле-ниннинг биографиясига доир маълумот-лар билан бир қаторда унинг энг муҳим раҳбар идеяларини ёритишнинг ўз олдла-рига вазифа қилиб қўйдилар. Лениннинг бебаҳо гоёйи мероси, ҳаминча тирик ва ривожланиб бораётган ленинча таъли-мот партияимизни, қардош коммунистик ва ишчи партияларини социализм ва ко-мунизмнинг буюк галабаларига илҳом-лантириб келди ва ҳозирги кунда ҳам илҳомлантирмоқда. В. И. Ленин биогра-фиясининг янги нашрида унинг ҳақида-ги хотиралардан аввалги нашрларига қа-раганда тўлароқ фойдаланилди. Ленин замондошлари ва сифдошларининг хоти-ралари йўлбошчи, ўртоқ ва инсон сифа-тида Владимир Ильичнинг жонли сиймо-сини таъсирловчи қўпгина ёркин фак-торлар берди.

Марксизм-ленинизм институти ва ав-торлар коллективни китобхоналардан ўз мулоҳазаларини маълум қилишни сў-райди, токи В. И. Ленин биографиясини бундан кейинги нашрларида шу мулоҳазаларни, ҳисобга олиш мумкин бўлсин.

(«ПРАВДА», 13 апрель).

ЛЕНИН

(1920 йил хотираси)

Кремлда, шинам хонада,
Ленин уйлари — уммондай хайл.
Фикри тийран, қўл пешонада,
Кўз унгида ёркин истиқбол.

Харитада кавказан кўзи,
Гавдалардан беповин жаҳон,
Гоҳ Навказда, Сибирда ўзи,
Дўстлари-ла сўзлашар шодон.

Чапаевни кўрар Урлода,
Кояларга қайралган қийч.
Мағлуб ёнинг чениганини
Мағрурона кузатар Ильич.

Кўз олдига нўхна Туркистон,
Гўдакларнинг оққан кўз ёши.
Уч ичюда нўрза бир эрдан,
Майда Фрунзе — зўр қўшинбоши.

У жанг қилар, кўш душмани —
Босмачилар бўлар тур-мор.
У неадди Совет ватанин
Бурисан деб мангу набаҳор.

Харитадан кўз узмай устоз,
Фрунзега кўрсатар оқ йўл,
Зафар сенга бўлсин пойёндоз,
Дел меҳр билан берар қўл.

ГАЙРАТИЯ

ЛЕНИН КАБИНЕТИ

Кремлда бордир оддий бир хона,
Эшиклари оддий, оддий остана,
Ҳалямонда унга қадам қўйган биз,
Ва Ленин нафасин ақлоқ эдинг ҳис.
Дилда ҳоним эди шундай бир туйғу:
Гўда жуада зарур бир иш билан у,
Қўшни қоналардан бирда ҳозир,
Тез-тез юриб, сўзлаб илғари ҳозир...
Столи устида ногўзу қалам.
Синьга тўларди синьдонин ҳам.
Давлат, халқ тақдирин ҳар бир рақамда,
Коммунизм тасвири ҳар бир қадимда,
Қизғин баҳслар саси сўнмаган, сўнмас!
Бу оддий, шунчалик бир музей эмас,
Барҳаёт Ленинга энг хонадир бу,
Мангу бўюкнидан ишонишлардир буй!
Жуманин ЖАББОРОВ.

КОЛХОЗЛАРАРО ЧЎЧКАЧИЛИК БАЗАСИ

Райкомнинг янги секретари Қо-
билов Усмонов район партия
конференциясида кўбиноқ кол-
хозлардаги чўчкачилик билан та-
ниша бошлади. Чунки конферен-
цияда қилинган докладда ҳужалик-
нинг бу истиқболли тармоғи фой-
да урига зийн келтираётгани кўр-
сатилган эди.

Бир неча колхознинг чўчкачи-
лик фермасига бориш биланқо-
мала олинди. Фермалар, ав-
вало, қиллоқлардан четда. Бунинг
устига, ундан хабар олинмайдиган,
малакисиз, ҳатто тасодифий чўч-
қабоқарлар ўз биланларича иш
қилишди, биналар тор.

Чўчкаларнинг семиртиши
ҳар ойда аниқлаб турасизларми?
Колхоз раисларидан бу саволга
«Ҳў» жавобини олган секретарь
дарҳол чўчкабоқарлар кенгаши
ўтказди ва чўчкаларнинг ҳай да-

САККИЗ ШАХМАТ ТУРДАН КЕЙИН

Ўзбекистон шахмат чемпионатининг
кейинги уч турда ақуллаб қолган
партиялар давом эттирилади.

Маълумки, кечиктирилган позиция-
ларини уйда тўла ва тўри анализ қи-
лиш мусобақа даврида муҳим аҳа-
милга эгадир. Ҳозир ҳозирги кунлар-
да Москвада ўтаётган Ботвинник-Таль
матчида лйқол сезиш мумкин.

Варенбаум билан Мухин учрашуви
муроаб ҳолда кечиктирилган эди
ва бўлажиган натижа Варенбаум ёган
контроль юришга боғлиқ эди. Конверт
очилганда у қилган юришнинг кучли
эмоция биланди. Шунда Мухин тез-
тез юришлар қила бошлади ва тез-
тез мағлубиятга учради. Бу — кечик-
тирилган позициянинг унда мукамил
анализ қилинмаганилиги натижасидир.

Шахмат ўйини эришқоқлини ёқтир-
майдик!

Спорт мастери Грешневский Хасидов-
ичини ютди ва Вирбегер билан ду-
ранг қилди. Самарқанд вакили Нейлов
тошкентликлар Бекмуратов ва Надеж-
дин билан дуранг қилди. Шунингдек
Шахзода — Каримов, Надеждин — Ва-
дарин, Вударин — Шахзода учрашу-
лари ҳам дуранг бўлди. Вударин Ка-
римовга, Варенбаум Мухидиновга
ютқазди.

Мусобақанинг ўтган саккиз турдан
кейин Грешневский 6 ярим, Надеждин,
Вирбегер, Мухидинов 6 тадан, Му-
хин ва Варенбаум 5 тадан очко тўла-
б олдида бормоқдадир. Мусобақа-
лар давом этмоқда.

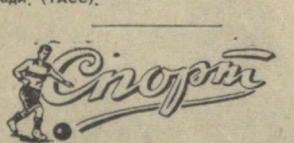
М. МУХИДИНОВ,
СССР спорт мастери.

ЭНГ ҚИСҚА ЎЙИН

14 апрелда Москвада Пушкин номи-
даги театрда шахмат бўйича жаҳон
биринчилиги учун ўтказилган мат-
чинг иккинчи ярим бошланди. Ун-
инини учини олддан ташари тус ол-
ди. Оқ доналар билан ўйнаган Тал-
ь йўқини илғизча усул билан бошлади.
Рақиблар ўн иккинчи юришдаёқ ўз
фарзандларини аллалаштирдилар. 16-
юришда Тал-ь йўқини дуранг қилишни
таълиф эди. Ботвинник бу таълифни
қабул қилди.

Матчинг ўн учинчи ўйини энг қис-
қа бўлди. Бу ўйин бир соат давом қил-
ди. Матча 7,5—5,5 ҳисоби билан,
Тал-ь олдига бормоқда.

Матчинг 14-ўйини 16 апрелда 69-
лади. (ТАСС).

Ўзбекистон, Тошкент ва Қирғизис-
тон республикалари бўйлаб ўтказила-
диган «Халқлар дўстлиги» велосипед
пойсига республика терма номанда-
си составини аниқлаш мақсадида 50
километр масофага велосипедчилар
мусобақаси бўлиб ўтди. Натижада тер-
ма номандага қуйидаги номзодлар иш-
ритилди: В. Мартиненко («Буреве-
стик» кўчилиги спорт жамиятидан),
В. Жигарев («Динамо»), С. Саъдул-
лаев («Спартак»), Х. Йўлдошев, В. Да-
нилов ва Э. Халдиг («Буревестик»).

ЧИМКЕНТ. «Локомотив» кўчилиги
спорт жамияти Марказий Советнинг
биринчилиги учун енгил- атлетика
мусобақалари бўлди. Бунда маълумат-
даги етти темир йўл вакиллари на-
тжалашди. Тошкент темир йўли енгил
атлетикачилар номандаси жамиятининг
ўтган йилги чемпиони — Қозоғистон
темир йўли спортчиларини ҳам ор-
қада қолдириб, биринчи ўринни эгал-
лади. Спортчиларинишдан Ломанин,
Барабанов, Фатхидинов, Грохова ва
бошқалар яхши натижага эришдилар.

ОХАНГАРОН. Бу ерда маҳаллий во-
лейболчи ва шахматчи спортчилар
ағдирободликлар билан учрашдилар.
Анханага айланиб юлган бу учрашу-
да ағдирободликлар галаба қозондилар.

НАМАНГАН. «Спартак» стадионида
маҳаллий футболчилар билан Қоз-
ғистон ССР ўш области номандаси ўр-
тасида ўртоқлик учрашуви бўлди. На-
манган спортчилари 5:1 ҳисоби билан
галаба қилдилар.

ража семиртишнинг ҳисобига олиб
туриш учун ҳар ойда тарозда
тортиб боришни талаб қилди. Чўч-
қабоқарлар ҳайволларни семирти-
рилари учун ҳақ олиши керак
эди.

Шундан сўнг колхоз раҳбарла-
рининг тинчлиги бўзилди: чўчка
боқувчилар правленедан ем-ҳа-
шани, тўйилми озуқани етарли
миқдорда бериб туришни қаттиқ
талаб қила бошладилар. Натижада
чўчка қўшти етиштириш қисқа
вақт ичида салкам икки ҳисса
олди.

Аммо, бу билан қаноатлилик
бўлмади. Чунки Ўзбекистон КП
Марказий Комитети ва республика
ҳукумати 1960 йилда қўшти етиш-
тиришни икки ҳисса ошириш ва-
зифасини қўйди. Чўчкачиликни
тартибга соймай туриб, бу даража-
га эришни мумкин эмаслиги аён
бўлиб қолди.

КПСС XXI съезди кўрсатмала-
ри ва Марказий Комитетнинг де-
кабрь Пленуми қарорларида маҳ-
сулот етиштиришни тўғри ташкил
этишда кўпроқ иштироклаштириш
бўлими тутиш зарурлиги уқтириб
ўтилган. Райком секретари райо-
нда қўшти етиштиришни кескин қў-
лайтириш учун колхозларро бур-
док базаси ташкил этиш фикрига
кечди. У бошқа республикалар-
нинг, айниқса Рязань области ме-
хнатчиларининг бу соҳадаги таж-
рибаларини ўрганди, мухассас-
лар билан маслаҳатлашди.

Сўнгра бу масала район партия
комитетининг биро мажлисида ақ-
тирил ширтиришда муҳокама қи-
линди. Маслаҳат колхоз раҳбарла-
рига, ферма мудирларига маълум
қилди. Хўжаобод РТСида узоқ
йиллар директорлик қилган Тимо-
фей Кузьмич Минаев базанинг ди-
ректори қилиб тасдиқланди.

Бир неча кундан кейин колхоз-
ларро бурдоқ базасининг смета-
сини тузиб чиқдилар. База ҳужа-
ли ҳисобида ташкил этиладиган бў-
лди. Райондаги 15 колхоз бў-
лими фонд ҳисобидан база ишти-
роғига бир миллион сўм ажратди.
База ва масоғани биналар қуриш
элини, озуқа сотиб олиш ҳам
да ҳоҳимларга ҳақ тўлашга саф-
лашди. Базанинг бир йиллик сме-
таси 350 миң сўм қилиб белги-
ланди, унга экинларни парвариш
қилиш учун иккита чопиқ трак-
тор берилди.

База учун Қўйишев номи кол-
хоз территориясидан 107 гектар
майдон ажратдилар. Бунинг 82
гектарига макнажхўри, 20 гекта-
рига қанд лавлаг, сабзи, ошқо-
воқ экиланди. Ҳозир ерлар текис-
ланиб, дастлабки гектарларга мак-
нажхўри квадрат-уялаб экинди.

Янги база майдонида шу кун-
ларда қурилиш ишлари авж олди-
рилган. Чўчкабоқарлар ва база
ҳодимлари учун 28 та уй, боалар
боғчаси ҳамда учта катта бино
учун пойдевор қўйилди.

Бурдоқ базасининг раҳбарлари
бу ишюотларни «Узсельпроект»
тайёрлаган бош план асосида
қурипти. Улар чўчкахоаларни
траншея усулида қурмоқда ва л а р
Бундай ишюотлар олдатгилардан
10—11 баравар арзонга тушиши
билан бира, Ўрта Осиёнинг иссиқ-
иклими шариотига жуда мос кела-
ди. Чўчкахоа узунлиги 90 метр,
енги 10 метр, чуқурлиги 1,4 метр
қилиб қазилди. Сўнгга ўра де-
ворига гарбиль тахта қоқилиб, те-

паси ёпилади. Ярим ертўланинг
учта эшиги бўлади. Худди шу
формада рўпарага яна битта ертў-
ла қурилади. Иккала бинонинг
саҳни ўртаси девор билан қўпила-
ди. Девор оралиғида бир неча жой-
га, самокормушча, самопилкалар
ўрнатилди. Ҳар икки ертўлада
750 тадан бир ярим миңтагача
чўчка бурдоқига боқилади.

Ҳозирча база колхозлардаги
бурдоқбоп чўчкаларининга қабул
қилиб олади. Май ойининг бошла-
рида 1500 чўчка боқувга қўйила-
ди. Иял охиригача бу ерда ўн
миңг чўчка бурдоқи қилинади ва
база тирик вазиде миңг тонна чўч-
қа қўшти етиштирилади.

Колхозлар чўчка қўшти етиш-
тириш таннаркини қамайтириш ҳи-
собидан олинмадиган фойдадан
вақтинча воз кечадилар. Бу маб-
лаг базани кенгайтиришга сарф-
ланади ва кейинча у йиринк ком-
бинатга айланади.

Иял охирига бориб, база чўчка-
ни ўзи қўлайтира бошлайди. Бу-
нинг учун қўшнча биналар қура-
ди ва колхозлардан ҳамма оина
чўчкалар ва чўчка боалари база
иштироғига ўтказилади. Бора-бора
база райондаги эмас, област-
да чўчка қўшти етиштирувчи энг
йиринк корхонага айланади. У ма-
ҳалда колхозлар базага чўчка
қўшти тайёрлаш ва давлатга сотиш
юзасидан заявкалар бериб тураве-
ради. База тоширган қўшт эвази-
га белгиланган нархда колхозлар-
дан ҳақ олиб туради.

Колхозларро бурдоқ базаси
эйтибортга сазовор ишдир. У, қиш-
лоқ ҳужалик маҳсулотлари етиш-
тиришни иштироклаштиришда даст-
лабки қадам ҳисобланади. База-
нинг йиринк фойда келтириши ва
катта иштибоқга эва эканлиги ҳо-
зирданқо қўрилиб турибди.

Бундай колхозларро базалар
республикамаизда қанча кўп бўлса,
қўшти етиштириш юзасидан олган
социалистик мажбуриятини шира
раф билан олд этишга ўшанча асос
яратилади. Шу жиҳатдан Андижон
области, Хўжаобод районида таш-
кил этилган колхозларро бурдоқ
базасининг дастлабки тажрибаси
ибратдир.

Рустам РАҲМОНОВ,
Суратда: (чапдан ўнгга) ер тузув-
чи И. М. ПОЛИТОВ, колхозлар-
ро бурдоқ базасининг директо-
ри Т. К. МИНАЕВ ва район киш-
лоқ ҳужалик инспекциясининг
бошлиғи П. А. МЕЛЬНИК базага
ажратилган майдонни планлаш-
тирмоқда.

Автор фотоси.

ПАШШАНИ ҚИРИНГ!

Совет даврида кишиларнинг
саломатлигини сақлаш давлати-
нинг катта ишларидан бирига
айланди. Натижада чечак, бабо,
ришта сингари касалликлар юрти-
миздан абадий бадарга қилинди.

Энди навбат пашшанинг туҳу-
минини қуруттишга келди, десак ҳа-
қ бўлмас. Бу ишга, бизнингча,
жуда қаттиқ уриниш керак. Ҳам-
ма баравар олганмаса, уйлари-
мизни, қўчаларни, одамлар ту-
ланидиган жойларни ҳар маҳал
топ-тоза тутмасак, пашшани йўқ
қилиб бўлмайди.

Бутлур ҳовлимизга пашша йў-
латмайман деб уриндим. Ҳар кун
ҳовли саҳнини, уй ичинин икки
маҳал супурдим. Қайнонам, кен-
жа Уғилларим Абдулазиз билан
Аббоснинг қўлида қарзон қара-
мак, пашша ўлдиртиш сотида
Шундан кейин пашша қамайди,
лексин... йўқолиб битмади. Қар-
дан келаркин десак қўшнлардан
учиб ўтар экан.

Қўшнларимга айтдим. Улар
ҳам биздек иш тутиб, пашшани
қириб ташлашди, ҳовлиларига аҳ-
лаз тўйлагичи лийк қўйишди,
ювида, кир сувини тўқадиган
ўраларининг оғзини маҳкам ёпи-
ди. Шундан кейин ҳам пашша
яна келаверди. Билдимки, бир ма-
ҳаллада тўрт-беш хонадон пашша-
ни йўқотгани билан, барча бара-
вар уринмаса, бар бир қўлайве-
ра экан. Бу ишга ёпишганга ол-
ганиб, пашшага қирон келтирма-
гуна тинчимиз бўлмасин, деган
шундан қўйиш вақти келди.

Шу кундан бери мулоҳаза-
ларимни айтмоқчиман. Мулоҳаза-
ларимга қўйиш вақти келди. Ҳар-
қини, ёпишқоқ қозғаларнинг си-
фати ёмон. Унга пашша қўйиб,
яна бемалол учиб кетаверди. Те-
гишли идоралар бундай қозғалар-
нинг сифатини ахшиллаб, кўпроқ
тайёрлаб, антекарларга ҳозирдан
келтириб сотишни уюштирилари-
ни талаб қилишди.

Яна бир гап шунки, пашшани
уриб ўлдирадиган сеткалар ва ре-
зина еллингидан жуда нимжон
ишланади. Улар узоғи билан бир
ойга ярайди, холос. Янгисин мага-
зин ва антекарларда ҳар доим ҳам
топилавермайди. Пашша ўлдир-
тиларни сифатли қилиб, кўпроқ
ишлаб чиқариш вақти келди.

Азиза САЪДУЛЛАЕВА,
уй ишлари, билан шугуллан-
увчи кўп болали она.
Тошкент шаҳри.

ЭКРАНЛАРДА ЎТДА ТОБЛАНГАН ЁШЛИК

Жанг-жадаллар, қийинчилик-
лар билан тўлиб-тошган револю-
цион ўтмишнинг ҳеч қачон уну-
тилмайди. Бу ҳақда яратилган
ўша аламли йилларнинг руҳи
кишиларнинг ақлига ақиб қара-
монлиги ақс этган кинофильмлар
ни томошаларига севиб кўради-
лар. Одесса киностудиясини ишлаб
чиқарган «Янйял арава» деган
бадий фильм ҳам шундай фильм-
лар қаторидан ўрин олади.

1920 йил. Дам денкичиқлар,
дам петлорачилар қўлига ўтиб
гурган Одесса шаҳрини ниҳоят
Қизил Армия овоз қилади. Ша-
ҳарда янгича, қинакам овоз ҳаёт
бошланади. Лекин ҳали олдинда
қийинчиликлар кўп эди. Тарих
ҳўқим билан сулуриб ташланган
душман қолдиқларни лиймизга ҳа-
лақит беради. Шаҳар кўчалари
ва қишлоқларда бандитлар оқ бў-
ридай эгизиб юрар, олиб сотариш-
лик, товланачилик авж олган эди.
Партия ўзининг энг содиқ киши-
ларини душман қолдиқларига ҳар-
қи курашга йўлайди. Янги, со-
циалистик тартибни ўрнатиш, ша-
ҳар ва қишлоқларни ҳар қандай
бузғунчиликлардан тозалашга йўл
олган биринчи совет милицияси
ҳодимлари орасида ёш гимназист
Волода ҳам бор эди.

Гражданлар урушининг машақ-
қатларини бошидан кечирган, ре-
волюцияга хизмат қилиш ишти-
оқига ёнган ёш ўсмир дастлаб со-
вет милициясининг ишчи шўнча-
ки бир қўнғил очар иш деб қара-
ди, бу ишда машхур инглиз ёзув-
чиси Конан-Дойл асарининг қаҳра-
мони Шерлок Холмседек ишламоқ-

чи бўлади. Бу йўлда у баъзан
қўнғил, баъзан машаққатли юр-
галга дуч келади. Лекин у ўзини-
нинг «Революция овоз қилган ки-
шилар юрти-бандитларнинг қўли-
да ҳимасилик келмади» деган фикри-
дан қайтмайди. Бандит Черевъ
билан бўлган айкама-айка олишу-
да қаҳрамонлик кўрсатади.

Шундай қилиб, эски дунё билан
янги дунё ўртасида ҳаёт-мамот
учун борган синфий қўнғилларга
янги дунё кишини вужудга кела-
ди, чиниқади, ўзиде совет кишини
хос фазилатларини мўжассам-
лаштирилади.

Атоқли кинодраматург, «Қиш
биринчи», «Максимка», «Фавк
юлда ҳодиса» каби кинофильм-
ларининг атори бўлган Г. Колту-
нов ёзувчи А. Козачинскийнинг
шу номдаги повести асосида ҳа-
жоний воқеаларга бой, қизиқари
сценарий яратган. Фильмда тас-
вирланган воқеаларнинг жонли,
юмор билан қийишга эришилши
постановкачи режиссер Г. Габа-
янчагина меҳнат қилган.

Ёш киноистор. Бутунтихоқ
давлат киноматография институтини
студенти В. Колоколовцев Во-
лода ролини, машхур украин эс-
трада артисти Ю. Тимошенко ми-
лиционер Грипенко ролини, ар-
тист В. Мизиненко кекса болше-
вик Шостаков ролини маҳорат би-
лан ижро этганлар.

«Янйял арава» фильми пойтахт-
имиз экранларида муваффақият
билан намойиш қилинмоқда.

М. ХУДОЙҚУЛОВ.

ТЕАТР

НАВОЙИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/IV
да Ойиш қўли, 17/IV да Марварий
қидирувчилар, СССР халқ артисти
Саодат Қўйиллова ва Ўзбекистон ССР-
да хизмат кўрсатган артист Асад Ази-
мов катнашади.

ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/IV
да Тоғ-жинлар, 17/IV да қундуз
Ғамлет.

МУҚИМНИ НОМЛИ ТЕАТРДА —
17/IV да Ой илуфар.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА —
Ўзбек цирк артистларининг гастрол-
лари. Ишанба кўни 3 марта томоша
қўрсатилади.

КИНО

Шуҳ қайрилишлар (көнн оқарили
бадий фильм) «БАТАН» (орталаб
сўт 11, кеч 7 ва 10 яримда), «МИР»
(кундуз 12, 2, 4 ва кеч 6 да), «ФЕ-
СТИВАЛ» (кеч 8.20 минут ва 10 да).

Тўрланганлар — «БАТАН» (1 ва 2-
серия кундуз сўт 3 да, 2-серия кеч
9 ва 11 да).

Чевар Марья — «КОМСОМЛ 30
ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечурун),
«ВШ ГВАРДИЯ» (орталаб сўт 11.35
минут, кундуз 1.2 минут, 3.10 минут
ва кеч 5 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч 5 ва
8 яримда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИ-
ГИ» (орталаб 11 ва кундуз 3 да),
«СПУТНИК» (орталаб 11 ва кеч 5 да).

Денгизчи соҳилга тушади — «ЎЗБЕ-
КИСТОН» НАВОЙИ номли (кундуз ва
кечурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИ-
ГИ» (кеч сўт 5, 7 ва 9 да), «КОМСО-
МОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 4 ва кеч
10 да), «ВШ ГВАРДИЯ» (кеч 6-50 ми-
нут, 8 ярим ва 10 да).

Янйял арава — «СПУТНИК» (2-за-
да), «ИСКРА» (1 ва 2-зада кундуз
ва кечурун, 3-зада кеч сўт 5 да),
СОБИР РАҲИМОВ номли (орталаб 10
да кундуз 4 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (ар-
талаб 11.45 минут, кундуз 3-15 ми-
нут, кеч 6-45 минут ва 10 да).

Лекин 1978 йилда — «МИР» (ар-
талаб сўт 10 да).

ОЛАМДА НИМА ГАП?

ЯНГИ ЗЕЛАНДИЯ КОМПАРТИЯ- СИНИНГ МИЛЛИЙ СЪЕЗДИ

14 апрелда Окленд шаҳрида Янги Зеландия Коммунистик партияси-
нинг миллий съезди очилди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси
Марказий Комитети юборган табрик телеграммаси съезднинг биринчи
мажлисида ўқиб эшиттирилди. Съезд қатнашчилари КПСС Марказий Ко-
митетининг табригини зўр ҳурсандлик билан қўлиб олдлар.

Табриқда бундай дейлади:

Янги Зеландия Коммунистик партиясининг миллий съездида
Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети
Янги Зеландия Коммунистик партияси миллий съездининг делегат-
ларига ва Янги Зеландиянинг барча коммунистларига қизғин қар-
дошлик саломини айтади.

КПСС Марказий Комитети Янги Зеландия Коммунистик пар-
тиясига меҳнатқашларнинг социал ва иқтисодий талаблари учун,
мамлакатнинг миллий мафлакарлари учун, тинчлик ва халқининг
яхши келажиги учун курашда янги муваффақиятлар тилайди.

Янги Зеландия ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўст-
лик муносабатларини яна ривожлантирсин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

4 МИЛЛИОН 206
МИНГ ИШСИС

НЬЮ-ЙОРК, 13 апрель. (ТАСС).
Қўшма Штатларда ишсизлар сонин
яна 4 миллиондан анча ошиб кет-
ди. АҚШ меҳнат министрлиги
яқиндаги аълон қилган маълум-
отларга қараганда, февраль ойини-
нинг ўрталаридан март ойининг
ўрталаригача ўтган давр ичида
рўйхатга олинган ишсизлар сонин
Америка Қўшма Штатларида 275
миң киши қўлайган ва 4 миллион
206 миң кишига етган. Масумий
ўзгаришларни ҳисобга олганда,
ишсизлар бутун ишчи кучининг
5,4 процентини ташкил қилади.

Меҳнат министрлигининг кўрсати-
лишича, февраль-март ойида иш-
сизлигининг ўсishi иккинчи жаҳон
уруши тамом бўлгандан кейинги
даврдиги энг катта ўсишдир.

Ахборот «ВМТ Бош Ассамблея-
си 1959 йил 20 ноябрда янйилик
билан қабул қилган резолюцияни
«эслатиб ўтади». Бу резолюцияда
амалий халқаро контроль шароити-
да ёпишган ва батамом қурол-
сизланишга эришилган йўлидаги тад-
бирлар жуда батафсил ишлаб чи-
қилади ва қисқа муддат ичида му-
вофиқлаштирилади, деган умид
билдирилган эди.

Ғарб мамлакатлари ташқи иш-
лар министрлари ишонч билдира-
диларки, Женевада бўлаётган му-
зоакораларда «баласлаштирилган,
босқичма-босқич ўтказилган ва
таъминланган қуролсизланиш ҳа-
қидаги битим асосида амалга оши-
рилиши лозим бўлган қуролсизла-
ниш юзасидан тадбирлар ҳақидаги
битимга тез эришилди. Бу битим
БМТ доирасидаги тегишли
халқаро ташкилот томонидан рино
этилиши ва контроль қилиниши
керак».

Учинчи бегда Януб Косалини
Ленин мукофоти лауреатлигига тақ-
дим этилган романи ҳақидаги тақри-
зи, Л. Полжаровнинг шаҳар қурилиш
проблемалари ҳақидаги мақоласини
уйишди.

Тўртинчи б